

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt X. Caraffæ Cardinalis reuocatio. Data Morono libertas. Varij
Comisiorum sucessus: & electio Medicei Cardinalis, qui Pius IV.
nuncupatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

Caraffæ Cardinalis reuocatio. Data Morono libertas. Varij Comitiorum successus: & electio Medicei Cardinalis, qui Pius IV. nuncupatur.

IN comperto tunc fuit, quantum valeat præfens eorum miseria, qui antea felices extitere, ad placandam inuidiam, furorem, & odium ex noxis præteritis, dum spirante adhuc Pontifice, Collegium ab exilio reuocauit Caraffam Cardinalem; tametsi non sine quorundam repugnantia, quibus, & iure quidem, videbatur interdictum Pauli, saltem quoad ipse viueret, obseruandum. Caraffa tamen publico tumultuantis populi conspectui se subtraxit, & in ædibus Pontificiis degens, egrè sibi cautum credidit vel ipsa domicilij maiestate. Nec sibi defuit in augenda per facundiam erga se commiseratione, & in aduersarios indignatione. Cardinales affatus est, Vbi è re Sedis Apostolicæ censerent, se libenter ad pristinam exilij sedem rediturum; at acerbo risu dignos videri populares, dum in expellendis Caraffensibus, iactitabant obsecundare se voluntati defuncti Pontificis, hoc est illius Pontificis, cuius monumenta deterrimis quibusuis ignominiiis deturparant, & in cuius simulacro peregerant non quæ adorati Principis, sed quæ infamis perduellis simulacrum meruisset.

21. Augusti, ex citato Diario.

Plus controuersia quam in reuocando Caraffa, * fuit in admittendo ad Comitium Morono, qui, quemadmodum narratum est, in arce Ælia claudebatur ob infimulationem in causa Fidei: tamen illi adiudicata est. Cum enim in eum sententia prolata non esset, suum ille ius suffragij retinebat in electione Pontificis; siquidem legitime non poterat ab ea excludi Cardinalis præfens & indemnatus. Quamobrem tres ex Purpuratis missi, qui è custodia illum extraherent, & in conuentum adducerent. Inchoata sunt Comitium Nonis Septembris, & per insuetam diurnitatem vsque ad diem Christi Natalem producta. Obierunt ex Purpuratis, ante ingressum Consiliarius, postea verò ante electionem Dandinus, & Capiteferreus.

In habitis illic consiliis, Cardinales, quorum capita potissimum Pontificali Tiarâ visa sunt apta, inter Italos fuere Rudolphus Pius Carpenfis, & Hercules Gonzaga Mantuanus; inter Transmontanos Pacecus & Reomanus: quamquam supra hos omnes quodam die proximus fuerit vt eam haberet, Bartholomæus à Queua, alio Ferdi-

Ferdinandi Torres, ex eius ad Comitiam comitibus. Cùm enim hic 1559.
 triginta duos Cardinales, quatuor nimirum supra numerum electioni necessarium, eo die dum aliqui non adhuc conuenerant, separatim rogasset ut in crastina suffragatione herum suum honorario calculo ad speciem donarent, cuius virtus eo existimationis argumento ab aliquo collegarum exhibendo digna videbatur, eorum quisque, de aliis prorsus insecus, rem libenter spondit, quam & viri merito consentaneam, & extra omnem successus probabilitatem existimabat. Verumtamen eum omnes pro more scriptas in facellam schedulas secum tulissent, ex illis quidam casu, seu veriùs Diuinâ prouidentia, quæ non vult ut casu Pontifex eligatur, propinquo sibi Purpurato dixit, Numquam diuinare, cuiam ipse sim hodie suffragium collaturus; & pauca post verba hominem nominauit. Sed comperto, alterum quoque paratum esse ad simile suffragium, atque ita circumlato per multos murmure, quindecim illi schedas mutarunt, adeoque suffragatores Queux solum septemdecim fuere.

4 Inter quatuor à nobis enumeratos, de quibus agebatur seriò, Carpentis ob ætatem ac virtutem Hispani simul & Carassa Cardinalis fauebant; sed obstabant Galli, & Cardinalis S. Floræ. Ita Carpentis toto Comitiorum tempore visus est omnium proximus mente, quam nunquam attigit. Reomanus animum adeo gratum Pauli memoriæ gessit, etiam erga reiectum illius fratris filium, ut cùm à Gallis nomine Regis cogeretur à Carassa secedere in quadam electione ab ipsis promotâ, adiectis minis, quòd aliter suis cunctis prouentibus spoliaretur, respondit, Se potius adactum iri ad herbarum radicibus victitandum, quàm ad ingrati animi notam subeundam; quod illi & amorem Carassæ incredibiliter auxit, & Gallorum beneuolentiam non minuit. Carassa itaque Gallique simul conspirabant ad illum prouehendum sufficienti fortasse suffragiorum numero, frustra obstantibus Hispanis. Sed subrepente è Comitibus in urbem susurro, populus tumultuatus est, ex suspitione, ne Gallus Pontifex Sedem in Galliam reportaret; vnde effectum est, ut mutato quorundam Patrum consilio inceptum deferuerit.

5 Multi pariter in Pacecum propendebant; adeoque in qualibet suffragiorum collatione sæpius nominabatur^b. Contigit verò, illum die decimo octauo Decembris tam ardentem ad Solium promotum, ut petentibus procul dubio crederetur; ac proinde ipsius cella, pro eo quod nouo Pontifici vsuenerit, à Cardinalium famulis inter Comitiam direpta fuerit. Cùm itaque quamplurimi in prima suffragia-

^b Diarium citatum.

1559. fragatione illi fauissent, Pius Cardinalis in accessu eidem publicè suffragium contulit, ad idem reliquos suasionis exemplique auctoritate cohortatus; atque ad throni ferè laciniam Paccem dedit per vigintiseptem suffragia, quæ ad electionem ferè satis erant. Præclarum hoc facinus palàm fecit in Pio animo ab ea liberum ambitione, quam commune iudicium in ipso conceperat, perinde quasi vermis quidam illa sit in merito tamquam in aureo pomo natiuus. Quin luculentius aliud testimonium de se protulit: etenim cum diu frustra desudatum esset ad eum promouendum, denique vt non irrità spe alium quempiam vix exponerent, eius fautores illi significandum censuerunt, desitutos se ab eius prouehendi studio, quippe diu frustratos: quibus ille Christianà magnanimitate respondit, Præstitam sibi ad illum diem ab illis suffragationem percharam ipsi fuisse, quia minimè à se quæsitam; singulis verò diebus, dum ipse sacris operaretur, Deum rogasse, vt impediret successum, quippe qui horrorem sibi quæ ex annorum pondere quæ ex iniquitate temporum incutiebatur.

Nec minorem laudem in adiuuando palàm per accessum Paceco meritis est Reomanus, vnicus inter Gallos in eo prouehendus: qui à quibusdam reprehensus, quòd Pacecum ipsi suffragium in euentu simili denegasset, respondit, Iure quidem Pacecum egisse, sibi verò fraudare tanti viri meritum non licere.

Compertum denique fuit, optari à Collegio Pontificem inter duas æmulas nationes medium, adeoque Italum. Inter hos Mantuanus, qui longum & illustre nostræ Historiæ argumentum erit, tamen si promotus ab Hispanis, Gallisque idcirco coeuntibus cum aliis plurimis in quoddam facellum ad ipsum adorandum, ab aduersantibus tamen Farnesio & Caraffa, eorumque cunctis affectibus excluderetur. Qua in re celsitudinem animi sanguini suo patrem ille præ se tulit. Dum enim vniuersum Collegium eius gratia contentionibus æstuabat, ille sua in cellula summam quietem agebat, & post paucos dies amicos orauit, vt ab incepto desisterent, nolens sui causâ Comitum cum Ecclesiæ detrimento protrahi.

Colligitur ex variis literis Farnesij Card. ad Ardinghellum Bruxellas, 30 Decembris 1559. & ad eius ministrum in Galliam, die non signatâ.

Quapropter capto iam tum de his tum de aliis, quos enumerare molestem esset, experimento, par quoddam Purpuratorum supererat, eò remotius à brauiis, quòd nondum è carceribus exierat. Alter ex his erat Federicus Cardinalis Cæsius, quem Paulus III. Purpurâ donarat, vehementer adiutus, adeoque vehementer prepeditus à Gallis; cum videretur Hispanis, nimis sibi detrabi & in re & in existimatione, quæ ad res conficiendas plurimum valet, quærâ

quartâ continenter vice Pontifex crearetur extra Cardinales à se nominatos ab æmulis, tamen adè minùs in Italia pollentibus. Alter erat Ioannes Angelus Cardinalis Mediceus, Mediolanensis, de quo pluribus in locis sermo fuit, vir ætatis plurimæ^d, plurimæ prudentiæ, plurimisq; muneribus perfunctus, cui quantum profuit quòd viueret Ioannes Iacobus eius frater, Maliniani Marchio, vt in Ordinem Pontificatui proximum acciretur, tantum nunc proderat quòd ille obiisset, vt Pontificatum adipisceretur. Eius quippe strenui ductoris vasta & militaria consilia formidinem attulissent: neque Galli, in bello Senensi ab eo concisi, eundem Romæ rerum potiri tolerassent. At verò illo iam vitâ functo, promerita superfuere apud Hispanos, qui fratrem prouexere, Carassam hortati, ne opportunitatem amitteret Philippi Regis sibi conciliandi. Nec à Gallia reiectus est; quin Regina, quæ in Regis pueritia res ferè pro arbitratu moderabatur, ipsum, quòd ex Medicea esset familia, Gallicis Cardinalibus enixè commendauit. Cunctis itaque in illius electionem conspirantibus, septimâ horâ noctis diem Christi natalem subsecutæ adoratus est, ^evoluitq; Pius IV. appellari. Carassa flexis genibus ab eo petiit, vt condonaret ^fpopulo quidquid iniuriarum intulerat in familiam suam, & in S. Inquisitionis tribunal: cui aliquamdiu Pontifex restitit; sed Cardinali S. Angeli, aliisque simul comprecantibus, tandem se in Carassæ gratiam assentiri dixit, dummodò quoad fieri poterat damna repararentur tum locis tum hominibus iniuriam passis; & in hanc postea sententiam diploma vulgavit. Nam ad sedandum in posterum communem multitudinis furorem nil conducibilius est, quàm communis præteritorum venia, modò non idem sit qui parit & qui læsus fuit; tunc enim venia quandoque dissimulationi tribuitur, atque adè perturbationem odiumq; relinquit; quandoque imbecillitati, atque adè pro beneuolentia despectum parit.

^d Agebat annum septuagesimum.

^e Acta Comitiorum.
^f Diarium, & Comitium.

C A P V T XI.

Orator Cæsareus Roma exceptus. Acta in hereticos à Francisco II. in Gallia, & Philippo II. in Hispania.

Aliud quoque nouus Pontifex magnâ quidem æquitate ac prudentiâ indulsit. Pauli duritia, quâ negabat Ferdinandum tamquam legitimum Cæsarem admittere, tamquam nimis rigida & parum prudens, passim improbatur. De hoc incipit Suauis disserere; sed in plano etiam & in aperto statim offendit.

Part II.

Zzz

dit.